Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a mosó- és tisztítószerekről és a felületaktív anyagokról, az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról és a 648/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

(COM(2023) 217 final – 2023/0124 (COD))

(2023/C 349/19)

Előadó: **Violeta JELIĆ**

Felkérés:	Európai Parlament: 2023.6.1.
	Tanács: 2023.6.7.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikke
Illetékes szekció:	„Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2023.6.29.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2023.7.12.
Plenáris ülésszak száma:	580.
A szavazás eredménye:	
(mellette/ellene/tartózkodott)	193/1/2

1. **Következtetések és ajánlások**

1.1. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) üdvözli a mosó- és tisztítószerekről szóló 648/2004/EK rendelet ([1]) aktualizálását és egyszerűsítését, a felesleges vagy elavult elemek eltávolítását és a jól működő elemek megtartását. Az EGSZB azonban úgy véli, hogy ennek az egyszerűsítésnek az előnyeit aláássa – ha nem haladja meg – a javasolt felülvizsgálat más aspektusaiból adódó megnövekedett adminisztratív teher.

1.2. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a mosó- és tisztítószerekről szóló rendelet felülvizsgálata és más – például a CLP-rendelethez (1272/2008/EK rendelet) ([2]) és a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendelethez kapcsolódó – jogalkotási és technikai fejlemények közötti összeegyeztethetőséget és koherenciát.

1.3. Az EGSZB teljes mértékben elkötelezett a fogyasztók és a foglalkozásszerű felhasználók biztonságának garantálása mellett, de úgy véli, hogy a mikroorganizmusokat tartalmazó mosó- és tisztítószerekre vonatkozó új követelmények indokolatlanul konzervatívak, rugalmatlanok és ellentmondásokat tartalmaznak. Az EGSZB azt ajánlja, hogy ezeket a szabályokat úgy igazítsák ki, hogy növeljék belső konzisztenciájukat és a többi politikai intézkedéssel való összhangjukat, és inkább támogassák, mintsem akadályozzák az innovációt ebben a feltörekvő termékkategóriában.

1.4. Az EGSZB üdvözli az EU-ban gyártott termékek és az importált mosó- és tisztítószerek és felületaktív anyagok piacfelügyelete tekintetében kialakított egyenlő versenyfeltételeket. Úgy véli azonban, hogy az a követelmény, hogy a mosó- vagy tisztítószer vagy felületaktív anyag minden egyes tételéhez termékútlevelet kell készíteni és bejelenteni, túlságosan megterhelő, és azt ajánlja, hogy a termékútlevél frissítésére megfelelőbb kiváltó feltételt határozzanak meg.

1.5. Az EGSZB további pontosítást kér azzal kapcsolatban, hogy a termékútlevél és a CE-jelölés milyen hozzáadott értéket képvisel a piacfelügyelet szempontjából, mivel ezek az információk nem szerepeltek az Európai Bizottság hatásvizsgálatában. Rámutat arra, hogy a CE-jelöléssel való visszaélés veszélyeztetheti a fogyasztók és a felhasználók biztonságát, és aláásható az egyenlő versenyfeltételeket a szabálykövető gazdasági szereplők kárára.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 648/2004/EK rendelete (2004. március 31.) a mosó- és tisztítószerekről (HL L 104., 2004.4.8., 1. o.).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

1.6. Az EGSZB fontosnak tartja, hogy a konkrét és technikai követelmények időben rendelkezésre álljanak ahhoz, hogy alkalmazni lehessen őket, és ezért azt ajánlja, hogy az átmeneti időszakok csak a vonatkozó kiegészítő jogszabályok elfogadását követően kezdődjenek meg.

1.7. Az EGSZB támogatja a termékcímkék egyértelműségének és olvashatóságának javítását a jogszabályok közötti átfedések megszüntetése, a címke tartalmának egyszerűsítése és a digitális címkézés hatékony alkalmazása révén. Az EGSZB azt ajánlja, hogy az előrecsomagolt termékek esetében ugyanazokat a lehetőségeket alkalmazzák a címkézés digitalizálására, mint az utántöltős értékesítés esetében, és hogy a mosó- és tisztítószereket egyértelműbben lehessen címkézni a szöveg helyett piktogramok/ikonok használatával.

2. **A vélemény háttere**

2.1. A javaslat aktualizálja a mosó- és tisztítószerekre vonatkozó meglévő szabályokat az európai zöld megállapodás, a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia és az EU hosszú távú versenyképességéről szóló, nemrégiben elfogadott európai bizottsági közlemény célkitűzéseire való tekintettel. A javaslat célja a piaci szabályok egyszerűsítése, amelyre a szükségtelennek vagy feleslegesnek ítélt követelmények eltörlésével, az önkéntes digitális címkézésnek az előrecsomagolt termékek és az utántölthető kiszerelésben értékesített termékek megkülönböztetése révén történő bevezetésével, az innovatív, biztonságos termékek értékesítésének a mikroorganizmusokra vonatkozó biztonsági követelmények bevezetése révén történő elősegítésével, valamint a végrehajtásnak a termékútlevél bevezetése révén történő megerősítésével kerülne sor.

2.2. A javaslat általános rendelkezései tartalmazzák a „mosó- vagy tisztítószer", a „felületaktív anyagok" és a rendelettervezet szövegében említett egyéb fogalmak meghatározását, amelyek közül néhányat aktualizáltak és pontosítottak.

2.3. A javaslat meghatározza a mosó- és tisztítószerekre és a felületaktív anyagokra vonatkozó termékkövetelményeket a szabad mozgás, a biológiai lebonthatóság, a mikroorganizmusok mosó- és tisztítószerekben való felhasználása, valamint a foszfátok és más foszforvegyületek mennyiségének korlátozása tekintetében. E követelmények közül az utolsó hármat a javasolt rendelet mellékletei fejtik ki bővebben.

2.4. Az I. melléklet tartalmazza a felületaktív anyagok, köztük a mosó- és tisztítószerekben használt ilyen anyagok végleges biológiai lebonthatóságára vonatkozó kritériumokat és a vizsgálati módszereket. Ezek a 648/2004/EK rendelet rendelkezéseihez képest lényegében változatlanok, mivel ezek a kritériumok és vizsgálati módszerek továbbra is megfelelnek a célnak és korszerűek. Az elsődleges biológiai lebonthatóságra vonatkozó, elavult kritériumokat törölték, csakúgy, mint a végleges biológiai lebonthatóságra vonatkozó kritériumoknak nem megfelelő felületaktív anyagokra vonatkozó eltérési eljárást: ezt csak egyszer alkalmazták, és a korábbi V. mellékletben szereplő bejegyzés 2019-ben lejárt, így már nem tűnik szükségesnek.

2.5. A javaslat II. melléklete mikroorganizmusokat tartalmazó mosó- és tisztítószerekre vonatkozó követelményeket vezet be az említett termékek biztonságosságára vonatkozó harmonizált szabályok és az e szabályoknak való megfelelés igazolására szolgáló vizsgálati módszerek megállapítása céljából. Ezek a követelmények meghatározzák a hivatalos azonosításuk alapján felhasználható mikroorganizmusokat (és törzseiket), valamint azt a követelményt, hogy ezeknek a munkájuk során biológiai anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2000/54/EK irányelvben ([3]) meghatározott I. kockázati csoportba kell tartozniuk, emellett szerepelniük kell az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által kiadott QPS-jegyzékben. A melléklet megtiltja továbbá meghatározott kórokozók vagy géntechnológiával módosított mikroorganizmusok használatát, az antimikrobiális vagy fertőtlenítő hatásra vonatkozó állításokat, kivéve, ha a mosó- és tisztítószerek megfelelnek a biocid termékekről szóló 528/2012/EU rendeletnek ([4]), valamint a mikroorganizmusokat tartalmazó mosó- és tisztítószerek újratölthető kiszerelésben történő forgalomba hozatalát. A melléklet meghatározza továbbá a mikroorganizmusokat tartalmazó mosó- és tisztítószerek vizsgálatára vonatkozó kötelező követelményeket, beleértve a mikroorganizmusokra vonatkozó állításokat alátámasztó, harmadik fél által végzett vizsgálatokat, valamint az *in vivo* akut inhalációs toxicitási vizsgálatot (a 440/2008/EK rendelet ([5]) mellékletében leírt B.2. vizsgálati módszer, azaz az OECD 403. vizsgálati iránymutatása szerint).

2.6. A javaslat változatlanul fenntartja a 648/2004/EK rendeletben szereplő foszfát- és egyéb foszforvegyület-tartalomra vonatkozó részletes korlátozásokat.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 2000/54/EK irányelve (2000. szeptember 18.) a munkájuk során biológiai anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről (hetedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében)(HL L 262., 2000.10.17., 21. o.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 528/2012/EU rendelete (2012. május 22.) a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról (HL L 167., 2012.6.27., 1. o.).

([5]) A Bizottság 440/2008/EK rendelete (2008. május 30.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és a tanácsi rendelet értelmében alkalmazandó vizsgálati módszerek megállapításáról (HL L 142., 2008.5.31., 1. o.).

2.7. A javaslat ismerteti a gazdasági szereplők, nevezetesen a gyártók, az importőrök, a forgalmazók és az újonnan bevezetett meghatalmazott képviselő kötelezettségeit. Az Unióban letelepedett gyártóra vonatkozó korábbi kötelezettség megszűnik, azonban az Unión kívül letelepedett gyártóknak írásbeli megbízás alapján ki kell jelölniük egy meghatalmazott képviselőt bizonyos feladatok elvégzésére (míg az Unióban letelepedett gyártók esetében ez csak önkéntes).

2.8. A javaslat bevezeti a mosó- és tisztítószerek, illetve a felületaktív anyagok gyártói által elvégzendő megfelelőségértékelési eljárást, amely a 768/2008/EK határozat A. modulján (belső gyártásellenőrzés) alapul. Az eljárás magában foglalja egy megfelelőségi nyilatkozat elkészítését, és előírja, hogy műszaki dokumentációt kell készíteni, amely tartalmazza a mosó- és tisztítószerek leírását és használatát, a megfelelőség igazolására elvégzett vizsgálatokról szóló jelentéseket és az összetevőkre vonatkozó adatlapot.

2.9. Követelmények vonatkoznak a mosó- és tisztítószerek és felületaktív anyagok CE-jelölésére és címkézésére, beleértve a digitális címkézés alkalmazására vonatkozó szabályokat is, a gazdasági szereplő ennek használatára vonatkozó döntése esetére. A címkézési követelmények részletesebb leírása az V. mellékletben található, a tartalomra vonatkozó címkézésére vonatkozó előírásokkal, a fizikai címkéből kihagyható adagolási információkkal, amennyiben azokat digitális címke és a fogyasztói mosószerek egyszerűsített adagolási táblázata tartalmazza. A javaslat bevezeti a digitális címkéhez való hozzáféréshez használt adathordozó fogalmát is, amelynek szerepelnie kell a mosó- vagy tisztítószeren vagy felületaktív anyagon, annak csomagolásán vagy a kísérő dokumentáción.

2.10. A javaslat meghatározza a termékútlevélre vonatkozó követelményeket és azok tartalmát, amelyeket a forgalomba hozott mosó- és tisztítószerek és felületaktív anyagok (központi nyilvántartáson keresztüli) megfelelőségi nyilatkozatának és piacfelügyeletének megkönnyítése érdekében vezetnek be. A termékútlevélhez a fent említettek szerint a terméken elhelyezett adathordozón keresztül kell hozzáférni, és az a célja, hogy interoperábilis legyen minden olyan termékútlevéllel, amelyet például a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló jogszabályok alapján vezettek be. Az Európai Bizottságnak végrehajtási jogi aktust kell elfogadnia, amelyben meghatározza a termékútlevélre és az adathordozóra vonatkozó technikai követelményeket.

2.11. Az Európai Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a jövőben felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az előző fejezetekben leírt követelményeknek a műszaki, tudományos és piaci fejlemények fényében történő kiigazítása céljából.

2.12. Az átmeneti és záró rendelkezések a 32. cikkben külön felülvizsgálati záradékot tartalmaznak a mikroorganizmusokat tartalmazó mosó- és tisztítószerekre vonatkozó követelményekről, amely előírja az Európai Bizottság számára, hogy legkésőbb három évvel a rendelet hatálybalépését követően értékelje e szabályok relevanciáját és hatékonyságát.

3. **Általános és részletes megjegyzések**

3.1. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) szerint a mosó- és tisztítószerekről szóló 648/2004/EK rendelet (a továbbiakban: a mosó- és tisztítószerekről szóló rendelet) céljai és működése szempontjából releváns, és nagyrészt elérte céljait.

3.2. Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság azon célkitűzésével, hogy naprakésszé tegye a mosó- és tisztítószerekről szóló rendeletet a rendelet 2004-es elfogadása óta bekövetkezett technológiai, kereskedelmi és szakpolitikai fejlemények tükrözése érdekében, és támogatja a rendelet azon célkitűzését, hogy egyszerűsítse a gazdasági szereplőkre – különösen a kkv-kra – vonatkozó követelményeket, valamint hogy megszüntesse a más uniós jogszabályokkal való átfedéseket és párhuzamosságokat. Az EGSZB üdvözli a javaslatban bevezetett egyszerűsítéseket, de úgy véli, hogy az adminisztratív terhek csökkentésének mértéke szerényebb az Európai Bizottság által javasoltnál, és a terhek a gyakorlatban jelentősen növekedtek más területeken ([6]).

3.3. A mosó- és tisztítószerekről szóló rendelet felülvizsgálata számos más, a mosó- és tisztítószereket is érintő felülvizsgált vagy új jogszabályra irányuló javaslattal párhuzamosan zajlik, ideértve a CLP-rendeletet (az 1272/2008/EK rendelet) és a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló új rendeletet. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy fontos biztosítani a szóban forgó különböző jogszabályok közötti teljes koherenciát és következetességet, és el kell kerülni a rendelkezéseik közötti eltéréseket és átfedéseket.

([6]) A mosó- és tisztítószerek ágazatára háruló adminisztratív terhekkel kapcsolatos további információkért lásd az AISE kumulatív költségértékelésről szóló tájékoztatóját.

3.4. Az EGSZB támogatja a „mosószer” fogalmának az európai bizottsági javaslatban szereplő egyszerűsített meghatározását, amely a gazdasági szereplők és a hatóságok számára egyaránt könnyebben érthető és alkalmazható. Az összetevők konkrét kategóriáira (szappanok és/vagy felületaktív anyagok) való hivatkozásnak a mosó- és tisztítószerek fogalommeghatározásából való törlése inkluzívabbá teszi a fogalommeghatározást, és egyértelműbbé teszi a hatályt a termékkategória jövőbeli innovációja szempontjából.

3.5. Az EGSZB üdvözli a felületaktív anyagok biológiai lebonthatóságára vonatkozó követelmények fenntartását és a már nem alkalmazott eltérési eljárás megszüntetését. Mindez segíti a rendelkezések észszerűsítését és egyértelműbbé tételét a gazdasági szereplők és a hatóságok számára.

3.6. Az EGSZB úgy véli, hogy a mikroorganizmusokat tartalmazó mosó- és tisztítószerekre vonatkozóan javasolt követelmények indokolatlanul előíró jellegűek, és a mosó- és tisztítószerek szempontjából nem megfelelőek. A II. mellékletben meghatározott vizsgálati követelmények túlzott terhet jelentenek, különösen a kkv-k számára. A permet formájában alkalmazott mosó- és tisztítószerekben használt mikroorganizmusok esetében követelmény a gerinces állatokon végzett akut inhalációs toxicitási vizsgálaton való megfelelés, ami vizsgálatonként jellemzően 30 állat halálát vonná maga után. Ez aláássa a tudományos célokra felhasznált állatok védelméről szóló 2010/63/EU irányelvben ([7]) tett kötelezettségvállalást, és nem is szükséges, mivel léteznek alternatív módszerek a biztonság meghatározására (például történeti adatokból való kereszthivatkozás, emberi sejtvonalakkal végzett *in vitro* vizsgálatok vagy a bizonyítékok súlyának mérlegelése, különös tekintettel a kötelező 1. kockázati csoport/QPS, „vélelmezetten biztonságos” minősítésre).

3.7. Az EGSZB nem tartja helyénvalónak annak megkövetelését, hogy a mosó- és tisztítószerekben használt mikroorganizmusok szerepeljenek az EFSA által közzétett, „vélelmezetten biztonságos” (QPS) minősítésű anyagok jegyzékén. Ez nem is kötelező követelmény az élelmiszer- és takarmányiparban való felhasználásra vonatkozóan, hanem csupán kiindulópont az EFSA általi további értékeléshez. A QPS-jegyzéken nem szereplő mikroorganizmusok biztonságossági szempontból még értékelhetők, és élelmiszerekben vagy takarmányokban is felhasználhatók, de a mosó- és tisztítószerek esetében nem létezne ilyen lehetőség mindaddig, amíg az Európai Bizottság el nem végzi a későbbiekben a követelmények hivatalos értékelését/felülvizsgálatát. Nem tekinthető arányosnak, ha a mosó- és tisztítószerekre szigorúbb szabályok vonatkoznak, mint az élelmiszerekre, melyeket közvetlenül fogyasztunk el. Másrészt, ha a QPS-jegyzék kötelező lenne, az EGSZB indokolatlannak tartaná azt, hogy a mikroorganizmusokat tartalmazó mosó- és tisztítószereket olyan címkével lássák el, amely figyelmeztet arra, hogy a termék nem használható élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő felületeken.

3.8. Az új II. mellékletben leírt módon használható mikroorganizmusok korlátozása akadályozhatja vagy gátolhatja az innovációt, és figyelmen kívül hagyja mind azt a tényt, hogy a mikroorganizmusokat tartalmazó mosó- és tisztítószerek már a mosó- és tisztítószerekről szóló rendelet és más jogszabályok, például az általános termékbiztonságról szóló irányelv hatálya alá tartoznak, sem pedig az iparág által a mikrobiális összetevők megfelelő kockázatkezelésének lehetővé tétele érdekében kidolgozott keretet. A javaslat mentesíti a kutatási és fejlesztési célból forgalomba hozott mosó- és tisztítószereket a II. melléklet 1. pontjában előírt feltételek alól, az új mikroorganizmusok (törzseinek) kereskedelmi felhasználását azonban kizárólag a 32. cikkben foglalt felülvizsgálati záradék és/vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusok teszik lehetővé. Az EGSZB kevésbé korlátozó eljárás elfogadását javasolja annak érdekében, hogy lehetővé tegyék és előmozdítsák az innovációt ebben a bővülő termékszegmensben.

3.9. Az EGSZB támogatja az Európai Bizottságot abban, hogy fenntartsa a foszfátok és egyéb foszforvegyületek mennyiségére vonatkozó jelenlegi korlátozásokat, amelyek 2014 óta sikeresnek bizonyultak a foszfor használatának csökkentésében, és használatát csak azokra az alkalmazásokra korlátozzák, ahol az kritikus fontosságú, vagy ahol a korlátozás még kedvezőtlenebb hatást gyakorolna a környezetre, a biztonságra és/vagy a tisztítási teljesítményre ([8]).

3.10. Az EGSZB szerint egyértelműbbé kell tenni a javaslatban meghatározott gazdasági szereplők, különösen a 8. cikk szerinti meghatalmazott képviselő szerepét és kötelezettségeit. Amennyiben az Unión kívül letelepedett gyártó köteles ilyen meghatalmazott képviselőt kijelölni, nem egyértelmű, hogy a nem uniós gyártó által az utóbbinak adott megbízásnak magában kell-e foglalnia például azt a kötelezettséget, hogy a 7. cikk (6) bekezdésében leírtak szerinti, összetevőkre vonatkozó adatlapot kell a tagállamok kijelölt szerveinek a rendelkezésére bocsátani. Az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében fontos, hogy ugyanazok a kötelezettségek vonatkozzanak a gyártókra az Unión belül és kívül egyaránt, és hogy egyértelmű legyen, hogyan kell teljesíteni ezeket a kötelezettségeket.

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/63/EU irányelve (2010. szeptember 22.) a tudományos célokra felhasznált állatok védelméről (HL L 276., 2010.10.20., 33. o.).

([8]) Relevance of professional laundry and machine dishwashing on the entry of phosphate and other phosphorus compounds (P) into wastewater, Umweltbundesamt 98/2021.

3.11. Az EGSZB további pontosítást kér a termékútlevél és a CE-jelölés hozzáadott értékéről, amelyek a mosó- és tisztítószerekről szóló rendelet hatálya alá tartozó termékek megfelelőségének igazolására és/vagy ellenőrzésére szolgálnak. Az Európai Bizottság hatásvizsgálati jelentése nem jelöl meg semmilyen olyan konkrét problémát a megfeleléssel vagy a fogyasztókat érintő biztonsági kockázatokkal kapcsolatban, amely indokolná e követelmények bevezetését, továbbá ilyenek nem szerepelnek a vizsgált szakpolitikai lehetőségek között, ezért nem állnak rendelkezésre a hatásaik értékelésére vonatkozó információk. Az EGSZB azonban támogatja azt a kötelezettséget, hogy annak elkerülése érdekében, hogy az import veszélyeztesse az európai termékek versenyképességét, a termékútlevelet egyformán alkalmazzák a mosó- és tisztítószerek és felületaktív anyagok valamennyi gyártójára, függetlenül attól, hogy azok az Unión belül vagy kívül telepedtek le.

3.12. A CE-jelölés elhelyezése önmagában nem bizonyítja, hogy elvégezték-e a megfelelőségértékelési eljárásokat a rendeletnek megfelelően, és ez utóbbit a jelenleg hatályos rendeletben foglaltakhoz hasonlóan a felügyeleti hatóságoknak is ellenőrizniük kell. Ismeretes, hogy a hasonló jogszabályok hatálya alá tartozó termékkategóriák esetében alkalmanként csalárd módon alkalmazzák a CE-jelölést, és ezzel a fogyasztókat egészségügyi és biztonsági kockázatoknak tehetik ki.

3.13. Az EGSZB kéri, hogy a mosó- és tisztítószerekről szóló rendelet alapján bevezetett valamennyi termékútlevelet teljes mértékben integrálják a más jogszabályok, például a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendelet keretében elfogadottakba. A gazdasági szereplőkre, különösen a kkv-kra és a hatóságokra nehezedő adminisztratív terhek minimálisra csökkentése érdekében fontos a koherencia fenntartása és a párhuzamos vagy eltérő követelmények elkerülése.

3.14. Az EGSZB szerint a termékútlevélre vonatkozóan jelenleg javasolt tájékoztatási követelmények nincsenek összhangban az adminisztratív terhek csökkentésével. A termékútlevél létrehozása, a nyilvántartásba vétel és egy új adathordozónak a termék minden egyes tételére való nyomtatása, illetve azon való elhelyezése nem megvalósítható és nem arányos, és az a követelmény, hogy ezeket a lépéseket a forgalomba hozatal előtt el kell végezni, várhatóan megzavarja és késlelteti az ellátási láncokat. Az EGSZB azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság igazítsa ki ezeket a követelményeket a gyakorisággal vagy a változással kapcsolatos, működőképesebb kiváltó tényező alapján.

3.15. Az EGSZB megjegyzi, hogy a termékútlevéllel kapcsolatos egyedi és technikai követelményeket egy későbbi szakaszban, végrehajtási jogi aktusban kell meghatározni. Ezek a javasolt rendelet végrehajtásának kritikus elemei, és az EGSZB hangsúlyozza, hogy ezeket a követelményeket a rendelet hatálybalépése előtt kellő időben el kell fogadni a jogbizonytalanság elkerülése érdekében. Annak érdekében, hogy a gazdasági szereplőknek elegendő idejük legyen a rendelkezések végrehajtására, az EGSZB azt ajánlja, hogy a mosó- és tisztítószerekről szóló felülvizsgált rendelet végrehajtására vonatkozó átmeneti időszakok csak az Európai Bizottság jogalkotási kötelezettségeinek teljesítését követően kezdődjenek meg.

3.16. Az EGSZB támogatja a CLP-rendelet szerint veszélyesként való besorolás kritériumait teljesítő mosó- és tisztítószerek összetevőire vonatkozó adatlap megszüntetését, mivel ezzel felszámolhatók az utóbbi rendelet rendelkezéseivel való szükségtelen átfedések. A nem veszélyes mosó- és tisztítószerek esetében az EGSZB azt javasolja, hogy az összetevőkre vonatkozó adatlapot a tagállamok kijelölt szerveinek az azonosított fogyasztóvédelmi igényekből vagy aggályokból fakadó indokolt kérésére bocsássák rendelkezésre; ez a megfogalmazás jobban összhangban lenne a javaslat 8. cikke (3) bekezdésének c) pontjával, valamint a CLP-rendelet VIII. mellékletével.

3.17. Az EGSZB üdvözli a címkézési követelmények javasolt – bár viszonylag korlátozott – változtatásait, amelyek célja a CLP-rendelet és a mosó- és tisztítószerekről szóló rendelet közötti átfedések megszüntetése az összetevők azonosítása tekintetében. Mindez hozzá fog járulni a címkék egyértelműségének és relevanciájának javításához a fogyasztók/végfelhasználók szempontjából, akik független kutatások szerint a kevesebb, de egyértelműbb információkat tartalmazó címkéket részesítik előnyben ([9]). Ezzel összefüggésben az EGSZB azt javasolja, hogy szöveg helyett piktogramok vagy ikonok használatával tovább egyszerűsítsék a mosó- és tisztítószerek címkézését.

3.18. Az EGSZB támogatja a javaslat azon rendelkezéseit, amelyek lehetővé teszik a digitális címkézést, ami szintén hozzájárul majd a fizikai címkék olvashatóságának javításához, ugyanakkor a fogyasztók/végfelhasználók számára megfelelőbb tájékoztatási, nyelvválasztási és olvashatósági élményt biztosít. Az EGSZB támogatja továbbá a digitális címkékhez és a termékútlevél-információkhoz egyetlen adathordozón keresztül történő hozzáférést annak érdekében, hogy a lehető legkevesebb legyen a félreértés, és a címkéken ne szerepeljen túl sok információ.

([9]) Geuens M, Byrne D, Boeije G, Peeters V, Vandecasteele B. Investigating the effectiveness of simplified labels for safe use communication: the case of household detergents. Int J Consum Stud. 2021; 45(6):1410–24. https://doi.org/10.1111/ijcs.12662.

3.19. Az EGSZB üdvözli azt a javaslatot, hogy az utántölthető kiszerelésben értékesített termékek esetében az előírt címkézés nagy részét digitális úton lehessen biztosítani, ugyanakkor felteszi a kérdést, hogy miért nem kell ugyanazokat a szabályokat alkalmazni az előrecsomagolt termékekre, mint az utántölthetőkre. Ez megfelelőbben biztosítaná az egyenlő versenyfeltételeket a forgalomba hozott mosó- és tisztítószerek esetében.

Kelt Brüsszelben, 2023. július 12-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Oliver RÖPKE